

השפעת מגפת COVID 19 על הרגלי העישון בקרוב מבוטחי מחוז דרום הנמצאים ברשם העישון מחקר נתונים רטרוספקטיבי

רקע

- עישון הינו אחד מגורמי הסיכון המשמעותיים ביותר לתחלואה ותמותה בטרם עת.
- עישון מדכא את מערכת החיסון, מעלה סיכון להידבקות בזיהומים נשימתיים שונים, ומעלה סיכון למחלות כרוניות. למעשנים סיכון גבוה יותר לתחלואה קשה כתוצאה מנגיף ה-CoV-SARS 2.
- מחקרים שונים בארץ ובעולם בדקו את השפעת הפנדמיה על הרגלי העישון. הצביעו על דפוס דומה בהשפעה - בעוד חלק מהמעשנים הפחיתו או הפסיקו לעשן, חלק עישנו יותר וחלק לא שינו את דפוסי העישון.
- במחוז דרום כ-32,000 מעשנים שמהווים כ-18% ממבוטחי המחוז.

מטרה

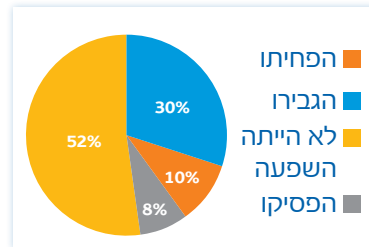
לבדוק את השפעת פנדמית COVID 19 על הרגלי העישון בקרב מבוטחי מאוחדת במחוז.

שיטה

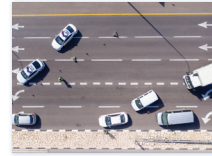
סקר למבוטחי מאוחדת במחוז דרום מעל גיל 18 הנמצאים ברשם העישון באמצעות משלוח שאלונים אנונימיים בסמס ובמייל מפלטפורמת נמלה.

ממצאים

נשלחו 2906 שאלונים, ענו 280 מעשנים (10%).

וותק מעשן וותיק (מעל 10 שנים) פחות מושפע מהמעשן עד 10 שנים (60% לעומת 44%; $p=0.06$). לרוב לכיוון של הגברה

השפעת הסגרים רבע העידו כי הסגר הראשון היה הכי קשה, מתוכם 26% אמרו שהוא הכי השפיע על הרגלי העישון, לעומת 11% בקרב האחרים ($p<0.001$)

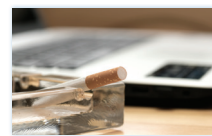
מצב נפשי שיעור המגבירים עישון היה גבוה יותר בקרב מי שמצבו הנפשי הורע לעומת מי שמצבו הנפשי יציב או השתפר (50% לעומת 24% ו-17%, בהתאמה) ($p<0.05$)

הגברת העישון שכיחה יותר בקרב מי שחוהו שינוי, לרעה או לטובה, במצבו התעסוקתי, הכלכלי או החברתי. ($p<0.05$)

סביבת מעשנים שיעור האנשים שהגבירו עישון - פי 2 בקרב אלה שיש מסביבם מעשנים לעומת אלה שלא (36% לעומת 18%, $p<0.05$)

העובדים מהבית 38% ציינו השפעה, מתוכם 73% הגבירו

לא נמצאה השפעה: מצב משפחתי, השכלה, דתיות, עבודה, בידוד, ביטחון תעסוקתי, כמות סיגריות לפני הקורונה

מקרב אלו שעדיין מעשנים 44% ביקשו לקבל תמיכה

מסקנות

- המגפה השפיעה על המעשנים בכוונים שונים, בדומה לממצאים במחקרים מהעולם.
- הגורמים המשפיעים ביותר - מעשן פחות שנים, סביבה מעשנת, הסגר הראשון, הרעה במצב הנפשי או שינוי במצב התעסוקתי, כלכלי או חברתי.
- מגיפה יכולה להוות מנוף לשינוי. מומלץ שמערכת הבריאות תתייחס ותעקוב אחרי המעשנים בקבוצות סיכון, במיוחד בתקופות משבר, ותתמוך במעוניינים להיגמל.

צביה קסל מקדמת בריאות מחוזית | ד"ר פביאן הרשקוביץ אפידמיולוגית, המחלקה להערכת איכות קלינית יהודית צמיר מנהלת המחלקה להערכת איכות קלינית | שוש קרני מנהלת המחלקה לקידום בריאות